

Bu-9
2009

BÙI THỊ HẢI YẾN

Lời nói đầu

Giáo trình ĐỊA LÝ KINH TẾ - XÃ HỘI THẾ GIỚI

(Tái bản lần thứ ba)

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-D2/ 583

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

Trang

Lời nói đầu	3
-------------------	---

BÀI MỞ ĐẦU

1. Mục đích và ý nghĩa của môn học	5
2. Đối tượng và nhiệm vụ nghiên cứu của môn học	5
3. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu, học tập của môn học	6
3.1. Quan điểm nghiên cứu	6
3.2. Phương pháp nghiên cứu	7
4. Yêu cầu học tập, kiểm tra và thi	7

Chương I

NHỮNG VẤN ĐỀ KINH TẾ – XÃ HỘI THẾ GIỚI TRONG THỜI KỲ HIỆN ĐẠI

1. Bản đồ chính trị thế giới hiện đại	9
1.1. Những thay đổi quan trọng trên bản đồ chính trị thế giới trước, trong và sau Chiến tranh thế giới thứ nhất	9
1.2. Những thay đổi quan trọng trên bản đồ chính trị thế giới trong và sau Chiến tranh thế giới thứ hai	12
1.3. Quá trình hình thành và tan rã của hệ thống XHCN thế giới	14
1.4. Sự sụp đổ các hệ thống thuộc địa của CNDQ và sự xuất hiện các quốc gia độc lập trẻ tuổi	16
Câu hỏi ôn tập	21
2. Tình hình kinh tế – xã hội thế giới trong thời kỳ hiện đại	22
2.1. Cuộc Cách mạng KHKT hiện đại có tác động to lớn đến tình hình kinh tế – xã hội thế giới	22
2.2. Những biến động chính trị xã hội và môi trường đã ảnh hưởng tiêu cực đến kinh tế – xã hội thế giới	30
2.3. Nền kinh tế – xã hội của các nước phát triển và các nước đang phát triển là những bức tranh tương phản	35
2.4. Một số xu hướng phát triển kinh tế – xã hội trên thế giới trong những thập kỷ gần đây	43
Câu hỏi ôn tập	55

3.	Một số tổ chức hợp tác kinh tế – xã hội tiêu biểu	56
3.1.	Tổ chức Liên Hợp Quốc (United Nations Organization – UNO) ..	56
3.2.	Chương trình phát triển của Liên Hợp Quốc (United Nations Development Programme – UNDP)	59
3.3.	Quỹ tiền tệ Quốc tế (Internationnal Monetary Fund – IMF).....	60
3.4.	Ngân hàng Quốc tế về Khôi phục và Phát triển (International Bank for Reconstruction and Development – IBRD)	60
3.5.	Tổ chức Thương mại Thế giới (World Trade Organization – WTO) .	61
3.6.	Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp của Liên Hợp Quốc (Food and Agriculture Organization of the United Nations – FAO)	61
3.7.	Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (Organization of Economic Collaboration and Development – OECD)	62
3.8.	Tổ chức Giáo dục Khoa học và Văn hóa Liên Hợp Quốc (United Nations of Education Science and Culture Organization – UNESCO)	62
3.9.	Tổ chức Y tế Thế giới (World Health Organization – WHO)	63
3.10.	Liên minh châu Âu (EU – 25)	63
3.11.	Khối Buôn bán tự do Bắc Mỹ (North American Free Trade Association – NAFTA)	64
3.12.	Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á – Thái Bình Dương (Asian Pacific Econmic Co – Operation Forum – APEC)	65
3.13.	Hiệp hội các nước Đông Nam Á (Association of South – East Asia Nations – ASEAN)	66
3.14.	Tổ chức các nước Xuất khẩu Dầu lửa (Orgnization Petroiloil Export Countries – OPEC)	66
3.15.	Thị trường chung Nam Mỹ (MERCOSUR)	67
	Câu hỏi ôn tập	

Chương II

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI MỘT SỐ QUỐC GIA TRÊN THẾ GIỚI

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI HỢP CHỨNG QUỐC HOA KỲ

1.	Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	68
2.	Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	70
2.1.	Dân cư – xã hội	70
2.2.	Chế độ chính trị	73
3.	Kinh tế	74
3.1.	Tổng quan nền kinh tế Hoa Kỳ	74
3.2.	Các ngành kinh tế	77
3.3.	Các vùng kinh tế	84
	Câu hỏi ôn tập	86

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI VƯƠNG QUỐC LIÊN HIỆP ANH

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	87
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	88
2.1. Dân cư – xã hội	88
2.2. Chế độ chính trị	90
3. Kinh tế	90
3.1. Tổng quan nền kinh tế của nước Anh	90
3.2. Các ngành kinh tế	93
3.3. Các vùng kinh tế	97
Câu hỏi ôn tập	97

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI CỘNG HÒA PHÁP

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	98
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	100
2.1. Dân cư – xã hội	100
2.2. Chế độ chính trị	102
3. Kinh tế	102
3.1. Tổng quan nền kinh tế tư bản Pháp	102
3.2. Các ngành kinh tế	104
3.3. Các vùng kinh tế	109
Câu hỏi ôn tập	110

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	111
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	112
2.1. Dân cư – xã hội	112
2.2. Chế độ chính trị	113
3. Kinh tế	113
3.1. Tổng quan nền kinh tế CHLB Đức	113
3.2. Các ngành kinh tế	116
Câu hỏi ôn tập	122

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI LIÊN BANG NGÀ

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	123
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	127
2.1. Dân cư – xã hội	127
2.2. Chế độ chính trị	129
3. Kinh tế	129
3.1. Tổng quan nền kinh tế Liên bang Nga	129
3.2. Các ngành kinh tế	132

3.3. Các vùng kinh tế	138
Câu hỏi ôn tập	140

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI NHẬT BẢN

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	141
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	142
2.1. Dân cư – xã hội	142
2.2. Chế độ chính trị	143
3. Kinh tế	144
3.1. Tổng quan nền kinh tế Nhật Bản	144
3.2. Các ngành kinh tế	151
3.3. Các vùng kinh tế	158
Câu hỏi ôn tập	159

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI NƯỚC CỘNG HÒA NHÂN DÂN TRUNG HOA

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	160
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	163
2.1. Dân cư – xã hội	163
2.2. Chế độ chính trị	164
3. Kinh tế	165
3.1. Tổng quan nền kinh tế Trung Quốc	165
3.2. Các ngành kinh tế	170
3.3. Các vùng kinh tế	180
Câu hỏi ôn tập	181

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI CỘNG HÒA ẤN ĐỘ

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	182
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	185
2.1. Dân cư – xã hội	185
2.2. Chế độ chính trị	187
3. Kinh tế	187
3.1. Tổng quan nền kinh tế Ấn Độ	187
3.2. Các ngành kinh tế	190
3.3. Các vùng kinh tế	198
Câu hỏi ôn tập	199

Chương III

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI MỘT SỐ KHU VỰC TRÊN THẾ GIỚI

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI KHU VỰC ĐÔNG NAM Á

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	200
--	-----

2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	203
2.1. Dân cư – xã hội	203
2.2. Chế độ chính trị	205
3. Kinh tế	205
3.1. Tổng quan về kinh tế khu vực Đông Nam Á	205
3.2. Các ngành kinh tế	211
Câu hỏi ôn tập	220

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI KHU VỰC TRUNG CẬN ĐÔNG

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	221
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	224
2.1. Dân cư – xã hội	224
2.2. Chế độ chính trị	225
3. Kinh tế	226
3.1. Tổng quan về kinh tế Trung Cận Đông	226
3.2. Các ngành kinh tế	227
Câu hỏi ôn tập	232

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI CHÂU PHI

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	233
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	235
2.1. Dân cư – xã hội	235
2.2. Chế độ chính trị	237
3. Kinh tế	237
3.1. Tổng quan về kinh tế châu Phi	237
3.2. Các ngành kinh tế	239
Câu hỏi ôn tập	245

ĐỊA LÝ KINH TẾ – XÃ HỘI KHU VỰC MỸ LA TINH

1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	246
2. Dân cư – xã hội và chế độ chính trị	248
2.1. Dân cư – xã hội	248
2.2. Chế độ chính trị	250
3. Kinh tế	250
3.1. Tổng quan về kinh tế khu vực Mỹ La Tinh	253
3.2. Các ngành kinh tế	260
Câu hỏi ôn tập	261
Phụ lục	267
Tài liệu tham khảo	